AMAÇLAR	Gönüllük ve dernek faaliyetlerine katılma örgütlenme özgürlüğünün bir parçası olarak anayasanın koruması altındadır.	Sivil katılımın artması ve Sivil Toplum Örgütlerinin güçlenmesi	Amaç gönüllü faaliyetlerin denetlenmesi değil kolaylaştırılması ve önündeki engellerin kaldırılması olmalıdır.	Gönüllülüğün kanunen tanınması gerekir ve gönüllü çalışma ile işçi olarak çalışma ayrımının belirlenmesi	Gönüllü Haklarının korunması ve iyi olma halinin güçlendirimesi ve gönüllü seferber eden kuruluşlarının korunması ve gönüllülerin yükümlülüklerinin belirlenmesi	Gönüllülerin temas ettikleri 3. tarafların özel hayatlarının haklarının ve bilgilerininin korunması	PRENSİPLER Gönüllü olmak gönüllünün serbesti iradesine dayanır. Yerine getirdikleri çalışma ile ilgili profesyonel ve etik gerekliliklere bağlı kalması , üçüncü kişilerin haklarını ve özel hayatlarına saygı göstermesi; çalıştığı dernek ya da vakfın normlarına bağlı kalması beklenir.	Gönüllü çalışmayı organize eden kurum gönüllüyü ırk, renk, cinsiyet, yaş, sağlık durumu, engellilik, dini, siyasi ve diğer inançlar, ulusal veya sosyal arkaplan, aile durumu, mülkiyet durumu, cinsel yönelimi veya başka kişisel koşullar üzerinden adaletsiz bir konuma sokmaz
Tartışma konuları	Yorum ve öneriler	MAKEDONYA	ÇEKYA	MACARİSTAN	İTALYA	ROMANYA	PORTEKİZ	POLONYA
Gönüllük ayrı bir kanunla regüle edilmiş mi?	Bağımsız genel bir gönüllülük yasası çıkarmak ve somut sorunların çözümünde diğer yasalara gönderme yapmak en doğrusu. Öncelikle bir kanun ile gönüllülüğün tanınması gerekir. Eger özel bir kanun çıkarılması durumunda aşırı düzenleme riski varsa özel bir kanun yapılmamalı	evet	evet	evet	evet	evet	evet	evet
Kanunda toplum yararına ve kar amacı gütmemek özellikleri var mı?	Kar amacı gütmeyen ve toplu yarar için çalışan dernek ve vakıfarla ilgilidir. Bireysel ve diğer gönüllük türlerini bağlamaz	var	var	var	var	var	var	var
Kurum özelliklerine göre gönüllü çalıştırılması konusunda ayrım var mı?	Ayrım olmamalıdır. Kamu kurumlarında, kar amacı gütmeyen dernek ve vakıf olmaları dışında bir ayrım olmalalıdır. Kamu yararına olan, gençlik bakanlığına bağlı, sosyal yardım ve sağlık vs gibi kurumsal ve tematik ayrım olmamalıdır	Yurttaş dernekleri ve vakıflar	Hükümet taranfından akredite olmuş *delegeting organization* . Bu kurumların eğitip diğer kurumlara gönüllü olarak yönlendirdiği gönülüler tanınıyor	Sosyal yardım, sağlık, eğitim kultur ve azınlıklar gibi konularda hizmet sağlayan kamu veya özel kuruluşlar, kamu kurumlarında, kamu yararına çalışan dernekler. Bu STKların ilgili bakanlığa kayıt olmalarını ve gönüllü kayıtlarını 5 sene tutmalarını istenliyor	Ayrım yok , kamu kurumları ile gönüllü örgütler arasındaki ilişkiyi regule etmek amaçlıdır. Bu nedenle kanunda gönüllü örgütün ne olduğunu ve kaynaklarının ne olduğunu tanımlanıyor. Bölgesel ve yerel yönetimlerle gönüllü kuruluşların ilişkisini tanımlamaya çalışıyor.	Yasal olarak kayıtlı kar amacı gütmeyen tüm kurumlar deniliyor ama ayrıca liste var: Sosyal çalışma, sosyal bakım, insan haklarının korunması, sağlık ve sağlık bakımı, kültürel, eğitimsel, öğretim ücreti temelli, bilimsel, insani, dini, hayırseverlik amaçlı, spor, çevresel ve toplumsal faaliyetler.	Çok geniş sayma ile tanımlamış. Gönüllü faaliyet sivil hayat, toplumsal eylem, sağlık, eğitim, bilim ve kültür, kültürel miras ve çevrenin korunması, tüketicinin korunması, kalkınma, istihdam ve mesleki eğitim için işbirliği, sosyal entegrasyon, sivil üretim, örgütlü hayatın gelişmesi ve toplumsal ekonomi, gönüllülüğün teşviki ve sosyal dayanışma ve diğer alanlarda toplum ve kamu yarına olan faaliyetlerdir.	Yasa ile tanınmış faaliyetleri, özellikle kamu yararına olanları, gerçekleştiren hükümet dışı örgütler.
Kanunda gönüllük tanımı var mı?Gönüllükte yaş sınırı olmalı mı? kimler gönüllü olabilir? Ne tür faaliyetler gönüllüktür? Gönüllükte süre sınırı var mı? Ne gönüllük değildir	Bir minimum yaş sınırı konulabilir. Bazı alanlarda var olan profesyonel etik kodlar ve eğitimin olması istenebilir. İşsizler gönüllü olabilir. TC Vatandaşı olmayanlar gönüllü olabilir. Askerlik ve staj gibi kanunda yeri olan mahkeme kararı ile yapılan calışmalar gönüllülk sayılmaz. Gönüllükte serbest irade esastır. Aileye/komşuya/arkadaşlara yönelik hizmetler gönüllük sayılmaz	Gönüllü ülkenin veya yabancı bir ülkenin vatandaşı gerçek bir kişi olabilir. Ailelerinden veya vasilerinden yazılı izin alan 18 yaş altı kişiler gönüllü olabilir. 18 yaş altı bir kişi için gönüllülük sözleşmesi ancak ebeveyn veya vasilerin yazılı izni olması şartıyla yapılabilir. 18 yaş altı kişileri gönüllü çalıştırılırken Çalışma İlişkileri Kanununun 15 ile 18 yaş arasındakiler için belirlediği koruma hükümleri uygulanmalıdır.	15 yaşından büyük olmalı, işsizler vatandaş olmayanlar gönüllü olabilir. Çekya kanunları ayrıca askerlik hizmetinin ve askerlik hizmetine alternatif diğer hizmetlerin gönüllü hizmetler dışında kaldığını hükme bağlamıştır.	Okula devamı engellemediği ve fiziksel ve zihinsel gelişimini engellemedi takdirde 10 yaşından büyükler gönüllü olabilir. 16 yaşından küçük olanlar gece gönüllük yapamazlar Macaristan Kanunu eğer kişinin kendisi veya bir yakın akrabası için yapılıyorsa, eğer kanun tarafından şart koşulmuşsa, eğer bir mahkeme veya başka bir kurum tarafında zorunlu tutulmuşsa veya taraflar farklı bir yasal ilişki üzerinden anlaşma yapmışsa bir faaliyeti kamu yararına gönüllü hizmet olarak kabul etmemektedir.		Gönüllü faaliyetlere katılım askerlik hizmeti veya askerlik hizmeti yerine geçen diğer hizmetleri ikame etmez ve gelir karşılığı yapılan işe denk olarak gösterilemez. Aile, arkadaşlık ve komşuluk ilişkileri ile bağlantılı kişisel ve düzensiz gönüllü faaliyetler kanun kampsamı dışındadır. Gençlerin gönüllülüğü kanunda ayrıca 5 madde olarak ele alınmış.		Kısıt yok, kar amacı gütmeyen, hükümet dışı, yerel yönetimlere ya da kamu kurumları ile çalışan kurumlar ve uluslararası gönüllük tanımlanıyor.
Gönüllü sayılması için bir gönüllülük sözleşmesi yapılmalı mı?	Gönüllülüğün tanınması ve gönüllü sözleşmesinin tanınması birlikte gider. Gönüllülük sözleşmesi olarak adlandırılabilecek bir sözleşmenin kanunda tanımlanması ve unsurlarını belirlenmesi mümkündür. Ancak zorunlu olmamalı çok ayrıntılı olarak unsurları kanunda yer almamalı, sözleşmesiz gönüllü seferber etmek mümkün kalmalıdır. Belirli bir saatin üzerinde çalışmalarda sözleşme gerekli hale getirilebilir.	Gönüllü çalışmayı organize eden kurum ayda 40 saatin üzerindeki gönüllü çalışmalar için ülke vatandaşı gönüllü gerçek kişiyle bir sözleşme imzalamakla yükümlüdür. Gönüllünün kendisine tanınan haklar ve sorumlulukları içeren yazılı bir iş tanımı almaya ve yapılacak işin şartları ve tehlikeleri konusunda bilgilendirilmeye hakkı vardır.	Çekya kanununa göre bir gönüllü gönüllü hizmetleri, 3 ayı aşan uzun dönemli gönüllü hizmetlerinde ve yurt dışındaki kısa dönemli gönüllü hizmetlerde yazılı olmak kaydıyla, temsilci kurum ile yapılan bir sözleşme temelinde sağlar. Gönüllü olamak için sağlık ve polisten temiz kağıdı gerekiyor	Macaristan Kanunu bir gönüllü sözleşmesinin nasıl olacağına dair sadece genel ilkeleri içermektedir: ilgili faaliyetin tanımı ve yeri, yapılacak işin süresi, gönüllüye sağlanacak harcırahlar ve sözleşmenin sona erme koşulları. Buna ek olarak, Kanun en az on gün süreli gönüllü çalışmada (18 yaş altındaki gönüllüler veya kanuni ehliyeti sınırlı yetişkinler için bu süre iki gündür), gönüllüye harcırah verilmesi durumunda, gönüllü inşaat ruhsatı gerektiren bir inşaat işiyle ilgili çalışıyorsa, gönüllü hizmet, yurt dışında veriliyorsa, her iki tarafında sözleşmeyi anında sona erdirme hakları bulunmaktaysa, gönüllü bunu talep ediyorsa veya yasalar bunu talep ediyorsa sözleşmelerin yazılı olmasını şart koşmuştur.		Gönüllü faaliyetler gönüllü ve ev sahibi kurum arasında tarafların özgür iradeleriyle imzaladıkları ve bu kanundaki hükümlere tabi olan bir yazılı sözleşme altında gerçekleştirilir. Romanyadaki kanun altında gönüllülük sözleşme temelindedir ve yazılı şekilde yapılması mecburidir.	Portekiz Kanunu bir gönüllü ile bir kurum arasındaki ilişkiyi faaliyetlerin kapsamını ve mekanını, bu faaliyetlere katılım kriterlerini, gönüllü faaliyetin süresini ve sona erme şartlarını, kurum içi bilgilendirme ve rehberlik sistemlerini, sonuçlara ilişkin düzenli değerlendirmeleri, eğitim faaliyetlerinin geliştirilmesini, risklere karşı korunma ve işten kaynaklı mesuliyet konularını, anlaşmazlıkların çözümüne ilişkin prosedürleri ve gönüllülerin belirlenmesi ve sertifikasyonu içeren bir gönüllü programı rehberliğinde yürütülen bir ilişki olarak tanımlar.	Polonya kanununa göre, gönüllü hizmetler, bu hizmetlerin kapsamını ve süresini belirten, aynı zamanda ne şartlar altında sona ereceğini hükme bağlayan, bir anlaşma üzerinden sağlanır. Yararlanıcı gönüllünün istemesi durumunda yazılı bir sözleşme yapmak ve gönüllünün hizmetleri konusunda bir yazılı beyan hazırlamakla yükümlüdür.
Gönüllük sözleşmesinin iş sözleşmesinden farkı belirtilmeli mi? Hiçbir şekilde ücret almayacağı yazılmalı mı?	Gönüllülük sözleşmesinin ücretli ilişkiye dayanan bir sözleşme olmadığının belirtmesinde yarar var	Bu Kanuna göre gönüllülük Çalışma İlişkileri Kanununda belirtilen gönüllülük deneyimlerinin ifa edilmesi anlamına gelmez.	Kanunda gönüllü delege edebilecek kurum ve kuruluşlar tanımlanmış. Bu kurumlarına kayıtlı gönüllüler, gönüllüleri çalıştıracak STKlara yönlendiriliyor ve delege eden organizasyonlar gönüllüyü çalıştıran STK arasında sözleşme yapılıyor.	Macaristan Kanunu 1996 tarihli Çalışma Kanununda değişiklik yaparak istihdam ile gönüllülüğü gönüllülük sözleşmesi temelinde birbirinden ayırmıştır.	İtalyan Kanunu bir gönüllünün rolünün bir kurumdan gelir elde edilen her tür çalışan-işveren ilişkisi dışında olduğunu hükme bağlar.	Romanya kanunu gönüllü faaliyetlerin "çalışma hayatı ilişkileri ve işveren ile parça başı çalışan ücretli işçiler arasında doğan ilişkiler dışında kalan bir yasal ilişki çerçevesinde yapılan" işler olduğunu hükme bağlar.	Portekiz kanunu gönüllü hizmetlerinin tamamlayıcı olma ilkesini, yani gönüllülerin bir kurumun faaliyetlerini yürütmek için gerekli insan kaynağını ikame edemeyeceklerini, hükme bağlar.	
Sözleşme olmasa bile kanunda hiçbir şekilde ücret alamaz diye belirtilmeli mi?	Gönüllü çalışmanın ücret karşılı olmadığı kanunda belirtilmeli.	Gönüllü diğer kişilerin, yapıların, organizasyonların veya kurumların yararına kendi hizmetlerini, becerilerini ve bilgilerini sunan ve bunun karşılığında maddi veya başka tür kazanç sağlamayan gerçek kişidir.	Gönüllü gönüllü hizmetler karşılığında ödeme alamaz.	Macaristan Kanunu gönüllü veya bir yakınının gönüllülük sayesinde elde edecekleri herhangi bir mali kazancı gönüllü çalışma karşılığı alınmış ödeme olarak kabul eder.	İtalyan kanunu gönüllünün, hizmet yararlanıcısı dahil, kimseden ödeme alamayacağını hükme bağlar.		Portekiz kanunu ücret karşılığı çalışmamayı gönüllülüğün temel ilkesi kabul eder. Bu ilke gönüllülere gönüllü hizmetler karşılığında ödeme yapılmayacağı, hibe veya bağış verilemeyeceği anlamına gelir.	Polonya kanunu "gönüllüler tarafından sağlanan hizmetlerin değerinin Medeni kanun ve vergi düzenlemeleri uyarınca yararlanıcıya yapılmış bir bağış olarak kabul edilemeyeceğini" belirtir.
Gönüllünün yaptığı harcamalar ödenmeli mi?	Gönüllülük çalışma sırasındaki ulaşım yemek gibi masrafları bakımında kazanç değildir. Gerçek harcamalarına yönelik fatura karşılığı ödeme yapılabilir. harcırah olarak ta makul ödemeler yapılabilir. Harcırah olarak yapılan ödemeler gelir vergisinden muaftır ancak H cetvelindeki en yüksek harcırahı geçen kısmı muhtasar beyanname ile vergilenir. 2019 da en yüksek 67,40 TL, aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar 38,75 TL.	gönüllülükle alakalı önceden anlaşılmış harcamaların (yemek harcırahı, gönüllü çalışma yapılan yere gidiş dönüşteki ulaşım masrafları, resmi ziyaretlerin ulaşım masrafları ve eğitim masrafları) tazmin edilir.	İş saatleri, aralar, izin koşulları ve işyeri güvenliği konusunda çalışma hayatına ilişkin ilgili yönetmeliklere ve cep harçlığı belirlenirken ulaşım harcırahına ilişkin yönetmeliklere uymak zorunludur.	Macaristan Kanunu, yıllık değeri aylık asgari ücretin yüzde 20'sini geçmemek kaydıyla, gönüllülere ikramiye verilmesine imkan verir. Macaristan Kanunu ayrıca kıyafet, koruyucu teçhizat veya malzemeler, ulaşım, konaklama veya yemek sağlanması veya bunlar için ödenen harcırah, gönüllünün kurum yararına kendi aracını kullanması durumundaki masraflar, aşı, muayene ve diğer hastalık önleyici hizmetler, eğitim maliyetleri, gönüllünün hayvanının beslenme, bakım ve eğitimi için yapılan masrafları iş karşılığı ödeme saymaz. Kanun ayrıca gönüllülere hangi koşullarda günlük harcırah verileceğini detaylandırır. Örneğin, Kanun birden fazla kurumda gönüllülük yapan kişilerin aynı süre zarfında sadece bir kurumdan harcırah alabileceğini ve gönüllünün diğer kurumları bu tür konularda bilgilendirilmesi gerektiğini hükme bağlar.	Benzer şekilde, İtalyan Kanunu gönüllülerin gönüllü faaliyetten kaynaklanan harcamalarının kurum tarafından belirlenen oranlarda tazmin edilebileceğini hükme bağlar. Gönüllü ait olduğu kurumdam sadece faaliyet esnasında doğan harcamalar için kurumların kendileri tarafından belirlenen oranlarda ödeme alabilir.	Ev sahibi kuruluş faaliyetlerin yapılmasından kaynaklanan maliyetleri sözleşme hükümleri uyarınca ve ilgili kanun hükümlerine tabi şekilde tazmin eder	Örneğin Portekiz kanunu gönüllülerin sadece faaliyetlerin yapılmasından kaynaklı harcamalarının ilgili kurum tarafından belirlenen oranlar üzerinden tazmin edilmesini zorunlu tutar.	Çalışanlara ilişkin diğer yönetmeliklerde yer alan yararlanıcı adına yapılan faaliyetler nedeniyle gönüllünün yüklendiği iş seyahatleri ve harcırahlar dahil, diğer gerekli harcamaları kapsar. Polonya kanununa göre, kurumlar gönüllü faaliyetler ile ilişkili ulaşım harcamalarını ve harcırahları ilgili kanunlarda çalışanlara tanınanlar temelinde karşılamakla yükümlüdürler.
Sosyal Sigorta yapılmalı mı?	Gönüllülük Sosyal sigorta ilişkisine temel teşkil edecek hukuki bir ilişki yaratmamaktadır. Türkiyede sosyal sigorta ilişkisi bir geler ilde etmek amacıyla yürütülen çalışma ilişkisi üzerinde temellenir. Gönüllülerin çalışması bir sözleşme ilişkisi çerçevesinde olsa dahi pozitif hukuk açısından sosyal sigorta ilişkisine temel teşkil etmez. 5510 Sayılı kanunda 2016 yılında değişiklik yapılmış ve çalışanların sigortalılığına şu başlık eklenmiş: "Dernekler ya da derneklerin kurdukları iktisadi işletmelerde çalışma gönüllük esasona dayandığından, dernek yönetim kurulu denetim kurulu ve üyelerinin dernekte yaptıkları işler nedeniyle ücret alanlar dahil sigortalı sayılmayacaklardır." İtfaiye/arama kurtarma da özel sigorta var. Sigorta yükümlülüğü devlet tarafından ödeniyor			Çek Cumhuriyetinde uzun dönemli gönüllülük durumunda sözleşmeler yasal koşulları yerine getirmeleri halinde gönüllülerin sosyal sigortadan yararlanmalarına imkan verebilir ve ortalama haftada 20 saat ve üstünde gönüllü hizmet durumunda kurum sosyal sigortayı en alt sınırdan öder.				Portekiz'deki kanuna göre gönüllüler zorunlu sosyal sigorta sistemi içerisinde değillerse gönüllü sosyal sigorta sistemine dahil edilme ve kanun tarafından öngörülen tazminat, teşvik, emekli aylığı ve diğer olanaklardan yararlanma hakkına sahiptirler.	
Hastalık riski? İş kazası ve meslek hastalığı sigortalası yapılmalı mı?	Gönüllük kamu kurumunda yapılıyorsa bunun primi kamu tarafından ödenmeli. STK ve Vakıflarda çalışan gönüllülerin özellikle riskli alan çalışmaları sırasında is kazası ve meslek hastalığı sigortası yapılabilir. Kurumun bu sigortayı ödemesi bir ücret ödemesi sayılmaz. Ücret ödenmeden gönüllünün iş kazası meslek hastalığı sigortası yapılabilmelidir. Bu bazı dernek ve vakıflar tarafından özel sigorta kurumlarına ferdi kaza sigortası yaptırılmaktadır. Bunun günlük maliyeti 4 TL ile 7 TL arasında değişebilmektedir. Halbuki günlüğü 2 TL civarında olan gündelikçi sigortası SMS ile günlük olarak yapılabiliyor. Gönüllük sigortası gündelikçi sigortası kapsamına alanabilir. Diğer yandan sigortacılarla kapsamlı bir STK poliçesi üzerinden anlaşılması ve 1-2 Tl aralığına düşürülmesi önemli. Kaza sigortası konusunda özel sektör ve kamuda ihtiyaçlara göre seçenekler oluşturulmalı.	Eğer bu kararlaştırılmışsa kurum gönüllü çalışma sırasındaki iş hastalıkları ve kazaları için sosyal sigorta, maluliyet sigortası ve sağlık sigortası hükümlerine uygun şekilde sigorta yapmakla yükümlüdür.		Macaristan Kanunu hayat, sağlık, kaza ve mali sorumluluk sigortasının iş karşılığı ödeme olarak kabul edilmeyeceğini hükme bağlar. Macaristan'da kurumlar sigorta sözleşmesi yapabilirler ve iş için güvenli koşulları sağlamakla yükümlüdürler; gönüllüler hayatları, sağlıkları veya fiziksel bütünlükleri için doğrudan tehdit oluşturan bir faaliyette yer almayı reddedebilirler.	İtalyan Kanunu kurumların gönüllülük faaliyetine katılan üyelerine kaza veya hastalıklara karşı sigorta yapmalarını zorunlu tutar. Gönüllü kurumlar gönüllü çalışmada yer alan üyelerine kazalar, hastalıklar ve faaliyetin kendisinden doğan üçüncü kişilere olan mesuliyetlere karşı sigorta yapmak zorundadır.	Kaza, sağlık ve diğer risk sigortalar Romanya'da bir gönüllü sözleşmesinde yer alması gereken asgari haklardır.	Gönüllülükten kaynaklı yaşanan bir kaza veya hastalık durumunda ve hijyenik ve güvenli koşullarda çalışma yer almaktadır.	Polonya kanunu gönüllüye genel sağlık sigortası altında sağlık için mevcut imkanlardan yararlanma ve bir kaza durumunda tazminat alma imkanı tanır. Bunun ötesinde kanun kurumu otuz günden fazla olmayan bir süre boyunca hizmet veren gönüllüye kaza sigortası yapma yükümlülüğü verir. Ayrıca, yararlanıcı gönüllüye sağlanan hizmetlerle ilişkili sağlık ve güvenlik riskleri ve bunlardan korunma kuralları konusunda bilgi vermek ve farklı kanunlarda çalışanlara tanınan haklarla uyumlu şekilde, ilgili tıbbi muayeneler, işyeri güvenliği ve hijyeni konusunda kişisel korunma ve eğitim dahil, güvenli ve hijyenik çalışma koşulları sağlamakla yükümlüdür. Kanun ayrıca gönüllüye yararlanıcıyı bu yükümlülüklerden muaf tutma hakkı tanır, ancak bu muafiyet yazılı bir bildirim ile tanınmalıdır.
İşsizlerin gönüllülüğünde işsizlik öndeneği kesiliyor mu? Yurtta kalan gencin yurt hakki elinden alınıyor mu?	Gönüllük herkesin hakkıdır. İşsiz, mülteci, yoksul vs. işsizlik ödeneğinin kesilmeyecek olması, ve yurt hakkının bitmeyecek olması kanunda belirtilmeli.	yazılı değil	kesilmiyor	kesilmiyor	kesilmiyor	yazılı değil	kesilmiyor	kesilmiyor
Çalışılan konuda eğitim, oryantasyon ve bilgilendirilme hakkı; katılım hakkı yer alıyor mu?	Kanunda kurumda yapılacak işlerle ilgili eğitim alma hakkı, bilgilendirilme hakkı, istediği takdirde karar alma süreçlerine katılım hakkı, yetenek ve bilgisine uyan görevleri yapma hakkı belirtilmeli.	Gönüllü hizmeti sağlayan kurumun genel faaliyetleri konusunda bilgilendirilme, örneğin kendisinin dahil olacağı gönüllü hizmetlerle alakalı olanlar, sözleşmede yer alan hizmetin verilmesi için gerekliyse eğitim alma ve hizmetlerin sunumuna ilişkin kararlarda görüş verme ve				Romanya kanunu ayrıca gönüllünün programın geliştirilmesi ve uygulanmasına aktif olarak katılma ve kendi mesleki eğitimi ile uyumlu işlerde çalıştırılma haklarını kabul eder.	Portekiz kanunu gönüllülerin gönüllü hizmetlerin sağlanmasını geliştirmek amacıyla başlangıçta ve gönüllülük süresince eğitim almaları gerektiğini ve gönüllülüğün gelişmesini etkileyen sorunlarda dinlemeleri gerektiğini hükme bağlar.	Polonya kanunu ayrıca yararlanıcı kurumun gönüllülerin eğitim faaliyetlerini karşılamasına imkan verir.
Gönülüllelerin görev ve ve sorumlulukları yer alıyor mu?	Kanun bu konuda görev ve sorumluluklarının sözleşmede yer almasının gereğinden söz edebilir ancak bunları kurum ve gönüllülere bırakılır olmalı. Ancak yerine getirdikleri çalışma ile ilgili profesyonel ve etik gereklilikleri yerine getirmesi, üçüncü kişilerin haklarını ve özel hayatlarına saygı göstermesi gerekliliği; çalıştığı dernek ya da vakfın normlarına bağlı kalması gerektiği belirtilebilir.	Gönüllünün hak ve sorumlulukları kanunda maddeler olarak sayılmış		Macaristan'da gönüllüler işlerini kendileri yapmak ve ev sahibi kurumun ilgili yasal kurallarına, profesyonel ve etik sorumluluklarına ve talimatlarına uymak zorundadır.		Romanya'da gönüllüler kendilerine verilen görevleri yapmakla, edinilen bilgilerin gizliliğini korumakla, düzenlenen, öncülük edilen veya önderilen eğitimlere katılmakla ve kullandıkları malzemeleri korumakla yükümlüdürler.	"Gönüllüler şu görevlerden sorumludur: Yerine getirdikleri faaliyetin gerektirdiği mesleki etik kurallara -tüm yaralanıcıların özel hayatlarına saygı-, uymak, , işbirliği yaptıkları kurumun işleyişini düzenleyen normlara uymak, özenli, tarafsız ve dayanışmacı şekilde hareket etmek, kendi faaliyetlerine ilişkin kapasiteyi güçlendirmeyi amaçlayan eğitim programlarına katılmak, kendi kullanımlarına verilen malzeme, teçhizat ve araçları zarar vermeden kullanmak, kurumun çalışanları ile işbirliği içinde çalışmak, kendilerine bu tür bir yetki verilmediği sürece kurumun bir temsilcisi	
Gönüllü sözleşmesi nasıl biter?	Kurum ile gönüllü arasındaki anlaşmaya bırakılmalı	Sözleşme ne zaman biter, gonullu ne şekilde gönüllüğü bırakabilir, kurum ne zaman gönüllüyü bırakabilir madde madde sayılmış.		Kanunda gönüllük sözleşmesiin sona ereceği koşullar açıkça belirtilmiş		Ayrıntılı olarak kanunda yazılmış.	Kanunda gönüllük sözleşmesiin sona ereceği koşullar açıkça belirtilmiş	Kanunda gönüllük sözleşmesinin sona ereceği koşullar sözleşmede yer alır denmiş.
Gönüllülere yönelik kamusal teşvikler var mı?			Çek Cumhuriyeti'nde devlet ortalama haftada 20 saatten az olmamak kaydıyla yapılan uzun dönemli gönüllülük hizmetleri için kuruma sosyal sigorta masrafları, gönüllü kayıtlarının tutulması, gönüllü hizmetlerinin başlatılmasına yönelik hazırlıklar ve hizmetlerin			Romanya kanunu gönüllülerin kanundaki hükümler uyarınca onursal unvan, madalya ve ikramiyelerden yararlanma haklarını hükme bağlar. Kanun yerel yönetimleri gönüllü hizmetlerinin düzenlenmesini sağlamak ve bunu yaparken	Portekiz'de gönüllüler ilgili mevzuatta belirtildiği şekilde gönüllü faaliyetleri süresince özel indirimden yararlanabilirler.	

Katerina Hatzi-Miceva, Comparative Analysis of European Legal Systems and Practices Regarding Volunteering http://www.ecnl.org/dindocuments/203_AnalysisofVolunteerlawsandpractices_EN.pdf
Kübra Doğan Yenisey ve Mahmut Kabakçı, Gönüllü Emeği ve İş Hukuku, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2017
International Center for Non-for?profit Law, Online Library at http://www.icnl.org/knowledgelibraryIndex.php
LAW ON VOLUNTEERING Official Gazette of Republic of Macedonia no. 85 from 09.07.2007
Law no. 195 / 2001 Romanian Law on Volunteerism
Ley del Volantariado Espana, 8/1996, 15.01.1996
Law 11 August 1991, No. 266 Italy, GENERAL POLICY LAW ON VOLUNTEERISM
Polish Draft Law on Public Benefit Activity and Volunteerism
Act No. 198 of 24 April 2002 Czech Republic on Volunteer Services, amending certain regulations
European Center for Not-for-profit Law, Volunteering: European Practice of Regulation, ecnl.org/dindocuments/481_Belarus volunteering paper 2014...
TUSEV, Volunteerism: Legislation and Practices, https://www.tusev.org.tr/usrfiles/images/Gonulluluk/BilgiNotu/ENG.15.01.16.rev1.pdf